

Forum for natur og friluftsliv Agder
Postboks 101
4662 Kristiansand
(e-post: agder@fnf-nett.no)

Kristiansand, 28.09.16

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091, Majorstua
0301 Oslo

Innspill til konsesjonssøknad for Herefoss kraftverk i Birkenes kommune, saksnummer 201300232

Viser til høringsbrev fra 11.08.16. Vi takker for muligheten til å komme med innspill, og har følgende merknader;

Tiltaket i forhold til eksisterende planer

Tiltaket planlegges i utløpet fra Gauslåfjorden til Herefoss, som ligger i Tovdalsvassdraget, og er omfattet av Verneplan for vassdrag. Verneplan for vassdrag skal være et vern mot vannkraftutbygging, og selv om det kan åpnes for utbygging av mindre kraftverk. I Melding til Stortinget 25 (2015-2016) sies det at «*Verneplan for vassdrag ligger i hovedsak fast*» og at det bør kunne åpnes for konsesjonsbehandling «*i særskilte tilfeller med vesentlig samfunnsnytte, for eksempel i form av vesentlig flom- og /eller skreddempende effekt*» (kap.15.2.3, s.190).

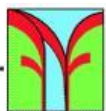
Vi mener at når et vassdrag er vernet, skal det være tungtveiende grunner for å tillate nye konsesjoner. Vi kan ikke se at dette er tilfellet for Herefoss kraftverk. Det konsesjonssøkte tiltaket er lite, det er ikke underskudd på kraft i området, og det kan se ut som om tidligere inngrep i elvestrengen er tilstrekkelige som flomdempende tiltak.

Hensyn til ål og fisk

I konsesjonssøknaden har man foreslått tiltak som skal sikre ålens overlevelse i området, som Coandainntak for å hindre passering gjennom turbinen. Dette ser vi på som gode avbøtende tiltak og oppfordrer til at dette blir et krav i tilfelle konsesjon.

Alternativ 2

I søknaden fremgår det at politiske signaler er gitt på at det kan åpnes for kraftverk på inntil 3 MW i vernede vassdrag. Dersom dette skulle bli aktuelt, ber vi om en ny konsesjonssøknad og ny høring slik at man kan uttale seg om de virkningene det vil få.

Camilla Moseid

Camilla Moseid
Koordinator FNF Agder

for organisasjonene:

Agder botaniske forening

Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder

Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen

Videre innspill til Herefoss kraftverk fra Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen

Agderfylkene er allerede særdeles sterkt belastet med utbygging av vannkraft, og det er kun Tovdalselva som gjenstår som et rimelig stort vassdrag uten store vassdragsinngrep, men selv her rakk man å foreta utbygging i Boenfossen og i Udalsgreina før vassdragsvernet for Tovdalseva etter hvert ble utvidet til å omfatte tilnærmet hele vassdraget.

Særpreget for Tovdalselva er mange og meget flotte svabergsfosser og svabergsstryk, områder som typisk først og fremst oppsøkes og sees sommerstid, da uregulerte vassdrag som Tovdalselva har fin/høy vanntemperatur og egnede vannføringer i en normal sommer. Samtidig er dette den perioden hvor et kraftverk som her planlagt vil gi størst og mest negativ virkning på allmenne interesser ved at vannet føres via turbin, med bare en ubetydelig vannføring; vassdragets alminnelige lavvassføring, tilbake i elveleiet. Som vites er Vassdragets alminnelige lavvassføring et meget misvisende begrep; det er slett ikke noen alminnelig forekommende lav vannføring som beskrives med dette, men en betegnelse på den ekstreme lave vannføringen som sjeldent men årvisst kan forventes i et vassdrag. I alle sammenhenger vil et vassdrag med bare alminnelig lavvassføring tilbake fremstå som sterkt utnyttet, selv om det ikke er faktisk tørrlagt. Med den planlagte utbygging vil denne situasjonen; ubetydelig vannføring være forekommende i den tiden hvor elva har størst og viktigst verdi som vassdragsnatur og for rekreasjon. Utbyggingen vil derfor utgjøre en negativ endring av vassdragsmiljøet og opplevelsen av dette og bruken av det som sjeldent naturmiljø.

Når denne uheldige utbyggingen i tillegg utgjør en utbygging i et varig vernet vassdrag, hvor bare utbyggingen skal kunne tillatelse i særlige tilfeller, og når man dessuten ved denne utbyggingen skal produsere ytterligere kraft i en del av landet med allerede enestående høy overskuddsproduksjon av kraft, men enestående lite dynamisk vassdragsnatur tilbake, så fremstår det som en sterk forbigåelse av vassdragsvern og allmenne naturverdier å tillate denne utbyggingen.

Norsk zoologisk forening Sørlandsavdelingen